

stereo-mono

VERDI

(A. Ghislanzoni — Závodszy Z.)

Részletek az **AIDA** c. operából (Excerpts)

Jelenet és Radames Románca az I. felvonásból
 Jelenet és Aida áriája az I. felvonásból
 Bevonulási induló és balettzene a II. felvonásból
 Aida áriája a III. felvonásból
 Jelenet a III. felvonásból
 A IV. felvonás fináléja

Scene and Romance of Radames from Act 1.
 Scene and Aria of Aida from Act 1.
 March and Ballet Music from Act 2.
 Aria of Aida from Act 3.
 Scene from Act 3.
 Finale from Act 4.

A király (The King) . . . **VERESS GYULA** (bass)
 Amneris **KOMLÓSSY ERZSÉBET** (mezzosopr.)
 Aida **DÉRY GABRIELLA** (sopr.)
 Radames **KÓNYA SÁNDOR** (tenor)
 Ramfis **SZALMA FERENC** (bass)
 Amonasro **JÁMBOR LÁSZLÓ** (baritone)

AZ ÁLLAMI OPERAHÁZ ÉNEKKARA
 BUDAPESTI KONCERT FÚVÓSZENEKAR
 A BUDAPESTI FILHARMÓNIAI TÁRSASÁG ZENEKARA
 Vezényel: **KORÓDY ANDRÁS**

CHORUS OF THE HUNGARIAN STATE OPERA HOUSE
 BUDAPEST CONCERT BRASS BAND
 ORCHESTRA OF THE BUDAPEST PHILHARMONIC SOCIETY
 Cond. **ANDRÁS KORÓDY**

A felvétel készült az Állami Operaházban, 1965-ben
 Zenei rendező: Székely András
 Hangmérnök: Lukács János

Recorded at the Hungarian State Opera House by Qualiton 1965.
 Musical manager: András Székely
 Technical manager: János Lukács

Borító: — Cover: **BÁNÓ ENDRE**

Három évvel az Aida kairói, ill. milánói bemutatója után került sor a budapesti premierre. Verdi művei addig is mindig a pesti Nemzeti Színház operai műsorának fő attrakciói voltak, Erkel Ferenc minden alkalmat megragadott, hogy a nagy olasz mester darabjait megszólaltassa. Ezt a műsorpoltikát követte fia, Erkel Sándor is, aki éppen az Aida magyar premierjének évében, 1875-ben lett a Nemzeti Színház operatagozatának vezetője. Működésének első éve valóságos Verdi-év lett: 1875-ben szólt meg Magyarországon először az Aida, a Végzet hatalma és Verdi Requiemje, valamennyi Erkel Sándor vezényletével.

A bemutató szereposztásának érdekessége, hogy a címszerepet egy amerikai énekesnő, az akkor rövid ideig Budapesten szerződésben levő Minnie Hauck énekelte. Az igazi siker azonban 1875 őszén lett az Aida osztályrésze, amikor a női főszerepet a kor legnagyobb drámai szopránja, N. Benza Ida vette át.

Az Operaház megnyitásaig 70 előadást s máig közel 700-at ért meg a mű.

A darab vendégművészei közt a világ legnagyobb énekeseit találjuk, Lauri-Volpitol Svanholmig, Cignától Margaret Tynesig és Stignanitol Simionatoig. Hatalmas siker övezte az Aida szegedi és budapesti szabadtéri előadásait is.

Felvételünk művészei közt első helyen Kónya Sándort kell említeni. A világhírű művész a magyar Alföld egyik kisvárosában, Sarkadon született. Németországban tanult és az 1950-es években Berlinben tűnt fel. Viharos gyorsasággal felívelő pályája néhány év alatt a Metropolitanbe, a Scalába és a bécsi Staatsoperba, a bayreuthi ünnepi játékokra is eljuttatta. Mindebben — hangi adottságai mellett — kitűnő alakítókézsége is segítette.

Déry Gabriella 1957 óta tagja az Operaháznak, s azóta számos szerepben bizonyította be kivételes képességeit. Szerepköre felöleli az irodalom legkülönbözőbb stílusait: Aida, Amelia, Leonóra mellett éneklí Salomet, Turandotot és a Varázsfuvola első hölgyét.

Komlóssy Erzsébet szintén 1957 óta tagja az Operaháznak és ma a színház első drámai mezzója. Éneklí a repertoire szinte összes mezzo- és altszerepét, gyakori oratóriumszólísta is. Gyönyörű hang, föltétlen biztos muzikalitás, izzó átélés és nagyszerű színészi készség teszik Komlóssyt elsőrangú művésszé.

Jámbor László 1938 óta az Operaház egyik legbiztosabb támasza. A repertoire szinte minden baritonfőszerepét énekelte, s sokszor vendégszerepelt külföldön.

Koródy András az Operaház egyik vezető karnagya, Ferencsik főzeneigazgató növendéke. Operában és koncertdobogón egyaránt jelentős előadóművész.

Várnai Péter

Three years after the first performances in Cairo and Milan, the premier was held in Budapest. The works of Verdi were at that time, too, the chief attractions in the operatic programmes of the Budapest National Theatre. Ferenc Erkel grasped every opportunity to voice the works of the great Italian master. This policy was followed by his son, Sándor Erkel, too, who became leader of the opera at the National Theatre in 1875, the same year of the premier of "Aida". His first year of office became truly a Verdi year; in 1875 "Aida", "The Force of Destiny" (La Forza del Destino), and Verdi's Requiem were heard for the first time in Hungary, all under the baton of Sándor Erkel. An interesting detail of the premier cast is, that the title role was sung by an American singer, Minnie Hauck, who was then under contract in Budapest, for a short time. However "Aida" became a real success in the autumn of 1875, when the chief actress' role was taken over by the greatest dramatic soprano of that time, Ida N. Benza.

The opera had reached 70 performances up to the opening of the Opera House, and up to the present day nearly 700. Among the visiting artists playing in this piece are to be found the world's greatest singers, from Lauri-Volpi to Svanholm, from Cigna to Margaret Tynes, and from Stignani to Simionato. The numerous reprises of "Aida" at the Opera House (the last being in 1965), and the open-air performances in Budapest and Szeged were pronounced an immense success.

Among the artists of our recording Sándor Kónya should be mentioned first. The world-famous singer was born in Sarkad, one of the small towns of the Great Plain of Hungary. He studied in Germany, and about 1950, attracted attention in Berlin. His ascending career with stormlike rapidity within a few years brought him to the Metropolitan, the Scala, and the Viennese State Opera House, the Bayreuth Festival. In all this — besides his vocal talents — he was helped by his excellent interpretation, too.

Gabriella Déry has been a member of the Opera since 1957, and since then has proved her exceptional aptitudes in numerous roles. Her roles include the most varied styles of opera. Besides Aida, Amelia, Leonora, she sings Salome, Turandot, and Erste Dame in "The Magic Flute".

Erzsébet Komlóssy is also a member of the Opera since 1957, and to-day is the first dramatic mezzo-soprano of the theatre. She sings almost all the contralto roles in the repertoire, and is often a soloist of oratorios, too. A beautiful voice, absolute musicality, fervent intuition and splendid dramatic talent make Komlóssy an actress of the first class.

László Jámbor is one of the Opera's well-proved pillars. He has sung almost every chief rôle for baritone, and many times been a guest artist abroad.

András Koródy, one of the leading conductors of the Opera, is a pupil of Ferencsik, chief musical director. He is a well-known artist both in the opera and on the concert platform.

Péter Várnai